

Số: **01** /2017/TT-BGDĐT

Hà Nội, ngày **13** tháng **01** năm 2017

THÔNG TƯ

Hướng dẫn giáo dục quốc phòng và an ninh trong trường tiểu học, trung học cơ sở

*Căn cứ Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh ngày 19 tháng 6 năm 2013;
Căn cứ Nghị định số 32/2008/NĐ-CP ngày 19 tháng 3 năm 2008 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Giáo dục và Đào tạo;*

Căn cứ Nghị định số 13/2014/NĐ-CP ngày 25 tháng 02 năm 2014 của Chính phủ quy định chi tiết và biện pháp thi hành Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh;

Theo Biên bản thẩm định của Hội đồng thẩm định hướng dẫn lồng ghép nội dung giáo dục quốc phòng và an ninh trong trường tiểu học, trung học cơ sở ngày 14 tháng 12 năm 2016;

Theo đề nghị của Vụ trưởng Vụ Giáo dục Quốc phòng,

Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Thông tư Hướng dẫn giáo dục quốc phòng và an ninh trong trường tiểu học, trung học cơ sở.

Điều 1. Phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng

1. Thông tư này hướng dẫn lồng ghép giáo dục quốc phòng và an ninh thông qua nội dung các môn học trong chương trình giáo dục tiểu học, trung học cơ sở.

2. Thông tư này áp dụng đối với trường tiểu học, trung học cơ sở, trường phổ thông có nhiều cấp học có cấp tiểu học hoặc cấp trung học cơ sở; tổ chức, cá nhân có liên quan.

Điều 2. Mục tiêu, yêu cầu

1. Xây dựng, phát triển tư duy, bồi dưỡng phát triển kỹ năng sống, nhân cách con người Việt Nam, yêu nước, yêu chủ nghĩa xã hội, niềm tự hào và tự tôn đối với truyền thống đấu tranh chống ngoại xâm của dân tộc Việt Nam, có ý thức tổ chức kỷ luật, tinh thần đoàn kết, yêu Tổ quốc, yêu đồng bào.

2. Giáo dục quốc phòng và an ninh trong trường tiểu học, trung học cơ sở phải phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý lứa tuổi, được tiến hành lồng ghép thông qua nội dung các bài học đã có trong chương trình, sách giáo khoa và thông qua các hoạt động ngoại khóa: tham quan di tích lịch sử, bảo tàng, nhà truyền thống, đơn vị lực lượng vũ trang, tổ chức trại hè, đọc sách, nghe, thi kể chuyện truyền thống, các hội thi tìm hiểu về quốc phòng và an ninh.

Điều 3. Giáo dục quốc phòng và an ninh trong trường tiểu học

Giáo dục quốc phòng và an ninh trong trường tiểu học được thực hiện lồng ghép thông qua nội dung các bài trong các môn học Tiếng Việt, Tự nhiên và Xã hội, Đạo đức, Lịch sử và Địa lý tập trung vào một số chủ đề chính sau: tinh thần yêu nước, truyền thống lịch sử của dân tộc Việt Nam trong dựng nước và giữ nước; truyền thống lịch sử của quân đội và công an; một số kỹ năng sống phù hợp với sự phát triển của xã hội; giáo dục tình yêu quê hương, yêu hòa bình và yêu Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Cụ thể:

Lớp 1

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
01	Tiếng Việt T1	Bài 26: <i>Tre Ngà</i> <i>Trang 54</i>	Kể chuyện Thánh Gióng; nêu bật ý nghĩa chống giặc ngoại xâm; cây công tre...
		Bài 36. <i>Máy bay</i> <i>Trang 74</i>	Giới thiệu hình ảnh một số loại máy bay dân sự và máy bay quân sự (bằng hình ảnh hoặc phim...)
		Bài 70. <i>Cột cờ</i> <i>Trang 142</i>	Giới thiệu và nêu ý nghĩa của Cột cờ Hà Nội, Cột cờ Lũng Cú (bằng hình ảnh hoặc phim...)
	Tiếng Việt T2	Bài 93. <i>Oan khoan, “Khôn ngoan . . . Gà... đá nhau”</i> <i>Trang 22</i>	Tại sao phải đoàn kết
		Bài 95. <i>Oanh, doanh</i> <i>Trang 26</i>	Giới thiệu tranh doanh trại bộ đội và giải thích từ “doanh trại” (bằng hình ảnh hoặc phim...)
		Bài 101. <i>Uyết, duyệt binh</i> <i>Trang 38</i>	Giới thiệu tranh một số hình ảnh hoặc phim về duyệt binh của Quân đội nhân dân và Công an nhân dân Việt Nam
		Chủ điểm. Gia đình: <i>Quà của bố</i> <i>Trang 85</i>	Đọc một bức thư có thật của bạn Nguyễn Hải Đăng có bố là bộ đội hải quân đóng ở đảo Trường Sa
		Chủ điểm. Gia đình: <i>Dê con nghe lời mẹ</i> <i>Trang 117</i>	Giáo viên cung cấp một số kinh nghiệm phòng trẻ lạc

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
		Chủ điểm. Thiên nhiên đất nước: <i>Hồ Gươm Trang 118</i>	Giáo viên kể sự tích Hồ Gươm và ca ngợi công lao của Vua Lê Lợi chống giặc ngoại xâm
		Chủ điểm. Nhà trường <i>Trang 128</i>	Giới thiệu tranh trang phục của các chú bộ đội, công an: Quần, áo, mũ, quân hiệu...

Lớp 2

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
01	Tiếng Việt T1	Tuần 3. <i>Tập đọc: Bạn của Nai Nhỏ Trang 22</i>	Kể chuyện nói về tình bạn là phải biết giúp đỡ, bảo vệ nhau, nhất là khi gặp hoạn nạn
	Tiếng Việt T2	Tuần 19. <i>Tập đọc: Thư Trung thu Trang 09</i>	Kể chuyện về hình ảnh Bác Hồ dành cho các cháu thiếu nhi trong dịp Tết Trung thu
		Tuần 20. <i>Tập đọc: Mùa nước nổi Trang 19</i>	Mọi học sinh phải tập bơi và biết bơi, ví dụ một số vụ việc đuối nước để giúp các em học sinh tránh được tai nạn có thể xảy ra
		Tuần 23. <i>Tập đọc: Bác sĩ Sói Trang 41</i>	Kể chuyện nói về xã hội hiện nay còn những kẻ xấu hay đi lừa gạt người khác nên các em phải cảnh giác
		Tuần 24. <i>Tập đọc: Quả tim khi Trang 50</i>	Kể chuyện nói về lòng dũng cảm và mưu trí để thoát khỏi nguy hiểm
		Tuần 24. <i>Tập làm văn: Sông, biển Trang 59</i>	Kể một câu chuyện về Ngô Quyền chiến thắng quân Nam Hán trên sông Bạch Đằng năm 938, Hải quân nhân dân Việt Nam chiến đấu...
		Tuần 25. <i>Tập đọc: Sơn Tinh - Thủy Tinh Trang 60</i>	Giáo dục học sinh có ý thức bảo vệ môi trường để cải thiện khí hậu, giảm thiểu thiên tai
		Tuần 30. <i>Tập làm văn: Qua suối Trang 106</i>	Kể chuyện sự chịu đựng khó khăn gian khổ của Bác Hồ và chú bộ đội trong kháng chiến

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
		Tuần 31. <i>Tập đọc: Bảo vệ như thế là rất tốt</i> Trang 113	Giải nghĩa thêm từ “tổ tiên, dân tộc anh em” để học sinh có niềm tự hào dân tộc
		Tuần 32. <i>Tập đọc: Chuyện quả bầu</i> Trang 116	Kể chuyện về sự đoàn kết giữa các dân tộc anh em làm nên sức mạnh to lớn để chiến thắng kẻ thù xâm lược
		Tuần 33. <i>Tập đọc: Bóp nát quả cam</i> Trang 124	Giới thiệu thêm một số tấm gương anh hùng nhỏ tuổi
		Tuần 33. <i>Tập đọc: Lá cờ</i> Trang 128	Giới thiệu hình ảnh lá cờ Tổ quốc, giải thích ý nghĩa lá cờ Tổ quốc có nền màu đỏ, ở giữa ngôi sao 5 cánh màu vàng
		<i>Tập viết. Lượm</i> Trang 130	Ca ngợi tinh thần mưu trí, dũng cảm của thiếu niên, nhi đồng Việt Nam chống giặc ngoại xâm
		Tuần 34. <i>Tập đọc: Cháy nhà hàng xóm</i> Trang 139	Nêu cao tinh thần tương trợ, giúp đỡ lẫn nhau, nhất là lúc khó khăn hoạn nạn

Lớp 3

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
01	Tiếng Việt T1	Tuần 13. <i>Tập đọc: Người con của Tây Nguyên</i> Trang 103	Kể chuyện ca ngợi tinh thần chiến đấu mưu trí, sáng tạo của các dân tộc Việt Nam trong kháng chiến bảo vệ Tổ quốc
		Tuần 13. <i>Luyện từ và câu: Cá heo ở vùng biển Trường Sa</i> Trang 108	Giới thiệu về quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa. Khẳng định là của Việt Nam
		Tuần 13. <i>Tập đọc: Cửa Tùng</i> Trang 109	Nêu sự kiện chiến đấu của quân và dân ta ở Cửa Tùng trong chiến tranh chống Mỹ

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
		Tuần 14. <i>Tập đọc: Người liên lạc nhỏ</i> Trang 112	Kể thêm các tấm gương dũng cảm, yêu nước của thiếu niên Việt Nam mà học sinh biết
	Tiếng Việt T2	Tuần 19. <i>Tập đọc: Hai Bà Trưng</i> Trang 04	Nêu gương những người Mẹ Việt Nam đã anh dũng chiến đấu bảo vệ Tổ quốc
		Tuần 19. <i>Tập đọc: Bộ đội về làng</i> Trang 07	Ca ngợi tình cảm của nhân dân dành cho các chú bộ đội khi hành quân qua làng trong kháng chiến
		Tuần 19. <i>Tập đọc: Báo cáo kết quả tháng thi đua “Nói gương chú bộ đội”</i> Trang 10	Kể các chế độ trong ngày các chú bộ đội, công an thực hiện.
		Tuần 19. <i>Chính tả: Trần Bình Trọng</i> Trang 11	Ca ngợi lòng dũng cảm, mưu trí, sáng tạo của tuổi trẻ Việt Nam trong chiến đấu chống giặc ngoại xâm
		Tuần 19. <i>Chính tả: Người con gái anh hùng Võ Thị Sáu</i> Trang 11	Nêu những tấm gương anh dũng hy sinh của phụ nữ Việt Nam qua các thời kỳ lịch sử
		Tuần 19. <i>Chính tả: Tiếng bom Phạm Hồng Thái</i> Trang 12	Ca ngợi tinh thần dũng cảm, mưu trí, sáng tạo tuổi trẻ Việt Nam
		Tuần 20. <i>Tập đọc: Ở lại với chiến khu</i> Trang 13	Giới thiệu vị trí và vai trò của chiến khu Việt Bắc trong kháng chiến
		Tuần 20. <i>Tập đọc: Chú ở bên Bác Hồ</i> Trang 16	Giáo dục học sinh lòng biết ơn các anh hùng, liệt sĩ quân đội, công an đã anh dũng hy sinh trong chiến đấu bảo vệ Tổ quốc và giữ gìn an ninh trật tự
		Tuần 20. <i>Tập đọc: Trên đường mòn Hồ Chí Minh</i> Trang 18	Nêu những câu chuyện về sự chịu đựng khó khăn, gian khổ của các chú bộ đội vượt dãy Trường Sơn vào Nam đánh giặc

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
		Tuần 20. <i>Tập đọc: Người trí thức yêu nước</i> Trang 28	Nêu những tấm gương lao động sáng tạo của người thầy thuốc bộ đội trong chiến đấu
		Tuần 23. <i>Chính tả: Người sáng tác Quốc ca Việt Nam</i> Trang 47	Giáo viên nêu ý nghĩa Quốc ca
		Tuần 25. <i>Tập đọc: Hội đua voi ở Tây Nguyên</i> Trang 60	Kể chuyện voi tham gia vận chuyển hàng hóa cho bộ đội ở chiến trường Tây Nguyên
		Tuần 34. <i>Tập đọc: Trên con tàu vũ trụ</i> Trang 136	Người Việt Nam đầu tiên bay vào vũ trụ đồng thời cũng là phi công bắn rơi máy bay B52 của Mỹ
02	Tự nhiên và Xã hội	Bài 23. <i>Phòng cháy khi ở nhà</i> Trang 44	Lấy ví dụ để chứng minh cho học sinh thấy hậu quả của những vụ cháy (nhà, kho, rừng...)
		Bài 29. <i>Các hoạt động thông tin liên lạc</i> Trang 56	Nêu tác dụng của thông tin liên lạc trong cuộc sống

Lớp 4

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
01	Tiếng Việt T1	Tuần 5. <i>Tập đọc: Gà Trống và Cáo</i> Trang 50	Phải có tinh thần cảnh giác mới có thể phòng và tránh được nguy hiểm
		Tuần 7. <i>Tập đọc: Trung thu độc lập</i> Trang 66	Ca ngợi tình cảm của các chú bộ đội, công an dù trong hoàn cảnh nào vẫn luôn nghĩ về các cháu thiếu niên và nhi đồng
		Tuần 12. <i>Chính tả: Người chiến sĩ giàu nghị lực</i> Trang 116	Ca ngợi tinh thần vượt mọi khó khăn, gian khổ, hy sinh để hoàn thành nhiệm vụ của các chú bộ đội và công an

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
	Tiếng Việt T2	Tuần 21. <i>Tập đọc: Anh hùng lao động Trần Đại Nghĩa</i> Trang 21	Nêu hình ảnh các nhà khoa học Việt Nam đã cống hiến trọn đời phục vụ Tổ quốc
		Tuần 25. <i>Tập đọc: Bài thơ Tiểu đội xe không kính</i> Trang 71	Nêu những khó khăn vất vả và sáng tạo của bộ đội, công an và thanh niên xung phong trong chiến tranh
		Tuần 27. <i>Kể chuyện được chứng kiến hoặc tham gia</i> Trang 69	Nêu những tấm gương chú bộ đội, công an quên mình cứu dân trong thiên tai, hỏa hoạn....
02	Lịch sử và Địa lý	Phần Mở đầu. <i>Bài 2: Làm quen với bản đồ, trang 4; Bài 3: Làm quen với bản đồ (tiếp theo)</i> Trang 7	Giới thiệu Bản đồ hành chính Việt Nam và khẳng định hai Quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa là của Việt Nam
		Phần Địa lý. <i>Bài 1: Dãy Hoàng Liên Sơn</i> Trang 70	Nêu ý nghĩa và tầm quan trọng của dãy Hoàng Liên Sơn trong cuộc chiến tranh chống giặc ngoại xâm
		Phần Địa lý. <i>Bài 5: Tây Nguyên</i> Trang 82	Tinh thần đoàn kết, đồng cam cộng khổ của các dân tộc Tây Nguyên cùng với bộ đội trong kháng chiến chống Pháp và Mỹ
		Phần Địa lý. <i>Bài 29: Biển, đảo và quần đảo</i> Trang 149	Phân tích và khẳng định chủ quyền của Việt Nam đối với Biển Đông và 02 quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa
03	Đạo Đức	<i>Bài 1. Trung thực</i> Trang 3	Nêu những tấm gương nhặt được của rơi trả lại người mất
		<i>Bài 3. Biết bày tỏ ý kiến</i> Trang 8	Biết nhận khuyết điểm, biết phê bình cái xấu là tốt
		<i>Bài 11. Giữ gìn các công trình công cộng</i> Trang 34	Giải thích cho học sinh hiểu được lợi ích của việc bảo vệ tài sản chung

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
		<i>Bài 13. Tôn trọng Luật Giao thông</i> <i>Trang 40</i>	Ý nghĩa của việc tôn trọng Luật Giao thông, giữ gìn được tính mạng và tài sản của bản thân và cộng đồng
		<i>Bài 14. Bảo vệ môi trường</i> <i>Trang 42</i>	Nêu tác hại ô nhiễm môi trường ảnh hưởng đến sức khỏe con người.

Lớp 5

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
01	Tiếng Việt T1	Tuần 1. <i>Kể chuyện Lý Tự Trọng</i> <i>Trang 9</i>	Nêu những tấm gương dũng cảm của tuổi trẻ Việt Nam trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc
		Tuần 3. <i>Tập đọc: Lòng dân</i> <i>Trang 24</i>	Nêu lên sức mạnh của nhân dân trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam
		Tuần 6. <i>Tập đọc: Sự sụp đổ của chế độ A-Pác-Thai</i> <i>Trang 54</i>	Lấy ví dụ minh họa về tội ác diệt chủng ở Campuchia 1975-1979
		Tuần 13. <i>Tập đọc: Người gác rừng tí hon</i> <i>Trang 124</i>	Nêu những tấm gương học sinh có tinh thần cảnh giác, kịp thời báo công an bắt tội phạm
		Tuần 13. <i>Kể chuyện chứng kiến hoặc tham gia, Kể về một hành động dũng cảm bảo vệ môi trường</i> <i>Trang 127</i>	Nêu những tấm gương học sinh tích cực tham gia phong trào xanh, sạch, đẹp ở địa phương, nhà trường
	Tiếng Việt T2	Tuần 19. <i>Chính tả: Nhà yêu nước Nguyễn Trung Trực</i> <i>Trang 6</i>	Nêu những tấm gương anh dũng hy sinh trong kháng chiến chống giặc ngoại xâm
		Tuần 20. <i>Tập đọc: Nhà tài trợ đặc biệt của</i>	Công lao to lớn của những người yêu nước trong việc

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
		<i>cách mạng</i> <i>Trang 20</i>	đóng góp công sức, tiền bạc cho cách mạng Việt Nam
		Tuần 22. <i>Tập đọc: Lập làng giữ biển</i> <i>Trang 36</i>	Giáo viên cung cấp thông tin về một số chính sách của Đảng, Nhà nước hỗ trợ để ngư dân vươn khơi bám biển
		Tuần 23. <i>Tập đọc: Chú đi tuần</i> <i>Trang 51</i>	Giới thiệu những hoạt động hỗ trợ người dân vượt qua thiên tai bão lũ của bộ đội, công an Việt Nam
		Tuần 25. <i>Tập đọc: Phong cảnh Đền Hùng</i> <i>Trang 68</i>	Ca ngợi công lao to lớn của các Vua Hùng đã có công dựng nước và trách nhiệm của tuổi trẻ để bảo vệ đất nước
		Tuần 31. <i>Tập đọc: Bầm ơi</i> <i>Trang 130</i>	Sự hy sinh của những người Mẹ Việt Nam trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc
02	Lịch sử và Địa lý	Phần Địa lí. Bài 1: <i>Việt Nam đất nước chúng ta</i> <i>Trang 66</i>	Giới thiệu bản đồ Việt Nam và khẳng định chủ quyền đối với hai quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa là của Việt Nam
		Bài 5: <i>Vùng biển nước ta</i> <i>Trang 77</i>	Làm rõ tầm quan trọng của vùng biển nước ta trong phát triển kinh tế và quốc phòng, an ninh
03	Đạo đức	Bài 2: <i>Có trách nhiệm về việc làm của mình</i> <i>Trang 6</i>	Dũng cảm nhận trách nhiệm khi làm sai một việc gì đó, quyết tâm sửa chữa trở thành người tốt
		Bài 11: <i>Yêu Tổ quốc Việt Nam</i> <i>Trang 34</i>	Kể chuyện những tấm gương bảo vệ chủ quyền biển, đảo
		Bài 12: <i>Em yêu hòa bình</i> <i>Trang 37</i>	Học sinh kể những hoạt động, việc làm thể hiện tinh thần yêu chuộng hòa bình của nhân dân Việt Nam

Điều 4. Giáo dục quốc phòng và an ninh trong trường trung học cơ sở

Giáo dục quốc phòng và an ninh trong trường trung học cơ sở được thực hiện lồng ghép thông qua nội dung các môn học: Ngữ văn, Địa lý, Giáo dục công dân, Âm nhạc và Mỹ thuật; tập trung vào tinh thần đoàn kết, yêu nước của các thế hệ người Việt Nam trong dựng nước và giữ nước qua các thời kỳ cách mạng; bước đầu hiểu biết về phòng chống cháy nổ, an toàn cá nhân; pháp luật Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam; quyền lợi, trách nhiệm của công dân với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Cụ thể:

Lớp 6

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
01	Ngữ văn T1	Bài 1. <i>Văn bản: Con Rồng cháu Tiên</i> Trang 5	Nêu lịch sử dựng nước và giữ nước của cha, ông
		Bài 2. <i>Văn bản: Thánh Gióng</i> Trang 19	Ví dụ về cách sử dụng sáng tạo vũ khí tự tạo của nhân dân trong chiến tranh: gậy tre, chông tre...
		Bài 4. <i>Văn bản: Sự tích Hồ Gươm</i> Trang 39	Nêu các địa danh của Việt Nam luôn gắn với các sự tích trong các cuộc kháng chiến chống xâm lược (Ái Chi Lăng, Bạch Đằng, Đống Đa...).
	Ngữ văn T2	Bài 23. <i>Văn bản: Đêm nay Bác không ngủ</i> Trang 63	Tình thương yêu của Bác Hồ đối với thế hệ trẻ và dân tộc Việt Nam
		Bài 24. <i>Văn bản: Lượm</i> Trang 72	Kể chuyện về những tấm gương mưu trí, dũng cảm của thiếu niên Việt Nam trong kháng chiến chống giặc ngoại xâm
		Bài 26. <i>Văn bản: Cây tre Việt Nam</i> Trang 95	Sự sáng tạo của dân tộc Việt Nam trong kháng chiến chống giặc ngoại xâm
02	Địa lý	<i>Từ bài 03 trang 12 đến bài 05 trang 18</i>	Giới thiệu bản đồ hành chính Việt Nam và khẳng định chủ quyền của Việt Nam đối với Biển Đông và

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
			hai quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa
03	Giáo dục công dân	Bài 5: <i>Giữ luật lệ chung</i> <i>Trang 12</i>	Tấm gương của lãnh tụ về chấp hành luật lệ giao thông
		Bài 14: <i>Thực hiện trật tự an toàn giao thông</i> <i>Trang 35</i>	Giới thiệu tranh, ảnh, clip về chủ đề an toàn giao thông
		Bài 16: <i>Quyền được pháp luật bảo hộ tính mạng, thân thể, sức khỏe, danh dự và nhân phẩm</i> <i>Trang 42</i>	Ví dụ đơn giản về các quyền bảo hộ tính mạng, bất khả xâm phạm... để cho học sinh dễ hiểu, dễ nhớ
		Bài 17: <i>Quyền bất khả xâm phạm về chỗ ở</i> <i>Trang 44</i>	
		Bài 18: <i>Quyền được bảo đảm an toàn và bí mật thư tín, điện thoại, điện tín</i> <i>Trang 46</i>	
04	Âm nhạc và Mỹ thuật	Tiết 1. Âm nhạc: <i>Bài hát Quốc ca</i> <i>Trang 5</i>	Ý nghĩa của ca khúc Quốc ca
		Tiết 7: <i>Làng tôi</i> <i>Trang 21</i>	Hình ảnh làng quê Việt Nam qua các cuộc kháng chiến
		Bài 13: <i>Đề tài bộ đội</i> <i>Trang 111</i>	Biết ơn công lao của anh bộ đội Cụ Hồ

Lớp 7

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
01	Ngữ văn T1	Bài 5: <i>Bài thơ Sông núi Nước Nam</i> <i>Trang 62</i>	Khẳng định ý chí của dân tộc Việt Nam về độc lập chủ quyền trước các thế lực xâm

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
			lược
		Bài 12: <i>Bài thơ Cảnh khuya</i> <i>Trang 140</i>	Kể một số câu chuyện hoặc bằng hình ảnh minh họa trên đường kháng chiến của Bác
	Ngữ Văn T2	Bài 20: <i>Tinh thần yêu nước của nhân dân ta</i> <i>Trang 24</i>	Kể chuyện về những tấm gương gan dạ, mưu trí, sáng tạo trong kháng chiến của dân tộc
02	Giáo dục công dân	Bài 4: <i>Đạo đức và kỷ luật</i> <i>Trang 12</i>	Nêu một số tấm gương tận tụy, hi sinh lợi ích cá nhân tất cả vì lợi ích tập thể.
		Bài 9: <i>Xây dựng gia đình văn hóa</i> <i>Trang 26</i>	Hình ảnh lực lượng vũ trang tham gia xây dựng nông thôn mới
		Bài 14: <i>Bảo vệ môi trường và tài nguyên thiên nhiên</i> <i>Trang 42</i>	Nêu gương cá nhân hoặc tập thể bảo vệ môi trường
		Bài 15: <i>Bảo vệ di sản văn hóa</i> <i>Trang 47</i>	Nêu những tấm gương cá nhân và tập thể góp phần bảo vệ di sản văn hóa
		Bài 16: <i>Quyền tự do tín ngưỡng và tôn giáo</i> <i>Trang 51</i>	Nêu ví dụ về quyền tự do tín ngưỡng và tôn giáo
		Bài 17: <i>Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam</i> <i>Trang 54</i>	Hình ảnh về Cách mạng Tháng Tám, Quốc khánh, Chiến thắng Điện Biên Phủ và ngày 30-4-1975
03	Âm nhạc và Mỹ thuật	Bài 1. <i>Tiết 3: Nhạc rừng, Trang 10</i>	Ý nghĩa của từng bài hát và hình ảnh minh họa cho các bài hát
		Bài 3. <i>Tiết 10: Hành quân xa</i> <i>Trang 26</i>	
		Bài 7. <i>Tiết 28: Đường chúng ta đi</i> <i>Trang 56</i>	
		Bài 10: <i>Cuộc sống quanh em</i> <i>Trang 102</i>	Tình yêu quê hương đất nước và trách nhiệm của thế hệ sau trong việc đấu tranh bảo vệ chủ quyền đất nước
04	Địa lý	Bài 10: <i>Dân số và sức</i>	Ví dụ về sự gia tăng dân số có

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
		<i>ép dân số tới tài nguyên môi trường ở đới nóng</i> Trang 33	ảnh hưởng đến đời sống, vật chất và môi trường tại một số thành phố lớn ở nước ta
		Bài 11: <i>Di dân và sự bùng nổ đô thị ở đới nóng</i> Trang 36	Ví dụ để chứng minh sự bùng nổ đô thị làm gia tăng các tệ nạn xã hội, từ đó phá vỡ môi trường tự nhiên và xã hội
		Bài 17: <i>Ô nhiễm môi trường ở đới ôn hòa</i> Trang 33	Ví dụ để giải thích nguyên nhân dẫn đến ô nhiễm môi trường

Lớp 8

STT	Môn học	Tên bài	Nội dung lồng ghép
		Bài 12. <i>Phân luyện tập: Ngã ba Đồng Lộc</i> Trang 129	Nêu những tấm gương anh dũng hy sinh của phụ nữ Việt Nam
	Ngữ văn T1	Bài 15: <i>Bài thơ “Vào nhà ngục Quảng Đông cảm tác” trang 146 và “Đập đá ở Côn Lôn”</i> Trang 148	Ví dụ minh họa về hình ảnh của các nhà yêu nước, chiến sỹ cộng sản trong các nhà lao đế quốc
		Bài 22: <i>Chiếu dời đô</i> Trang 48	Tầm nhìn chiến lược của Vua Lý Công Uẩn về quân sự
		Bài 23: <i>Hịch Tướng sĩ</i> Trang 55	Lòng tự hào dân tộc về truyền thống đấu tranh chống giặc ngoại xâm của ông cha ta
		Bài 24: <i>Nước Đại Việt ta (Trích Bình Ngô Đại cáo)</i> Trang 66	Tinh thần chiến đấu dũng cảm của tướng sĩ trong các cuộc kháng chiến chống giặc ngoại xâm
		Bài 26: <i>Lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến</i> Trang 95	Tinh thần đoàn kết, quyết chiến, quyết thắng tạo nên sức mạnh dân tộc đánh đuổi thực dân Pháp xâm lược
01	Ngữ văn T2		

STT	Môn học	Tên bài	Nội dung lồng ghép
02	Địa lý	Bài 24: <i>Vùng biển Việt Nam</i> Trang 87	- Những cơ sở pháp lý của nhà nước ta để khẳng định chủ quyền của Việt Nam đối với Biển Đông và hai quần đảo Trường Sa và Hoàng Sa - Giới thiệu các mốc chủ quyền chủ yếu trên đất liền và biển, đảo
		Bài 30: <i>Thực hành đọc bản đồ Việt Nam</i> Trang 100	
03	Giáo dục công dân	Bài 5: <i>Pháp luật và kỷ luật</i> Trang 1	Ví dụ để chứng minh nếu kỷ luật nghiêm thì pháp luật được giữ vững
		Bài 7: <i>Tích cực tham gia các hoạt động chính trị - xã hội</i> Trang 18	Ví dụ về tấm gương thanh thiếu niên tích cực trong việc gìn giữ an ninh, trật tự an toàn xã hội
		Bài 13: <i>Phòng, chống tệ nạn xã hội</i> Trang 34	Ví dụ để chứng minh những tác hại của các tệ nạn xã hội đã và đang tác động đến mọi mặt của đời sống xã hội, đặc biệt là đối với thanh thiếu niên
		Bài 15: <i>Phòng ngừa tai nạn vũ khí, cháy, nổ và các chất độc hại</i> Trang 41	Ví dụ bằng hình ảnh về các vụ tai nạn, cháy nổ gây ra
		Bài 17: <i>Quyền sở hữu tài sản và nghĩa vụ tôn trọng tài sản của người khác</i> Trang 44	Đưa ra các ví dụ để chứng minh
		Bài 17: <i>Quyền khiếu nại, tố cáo của công dân</i> Trang 50	
		Bài 18: <i>Quyền tự do ngôn luận</i> Trang 52	
		Bài 20: <i>Hiến pháp Nước CHXHCN Việt</i>	Liên hệ một số Điều gắn với quốc phòng và an ninh để lồng

STT	Môn học	Tên bài	Nội dung lồng ghép
		<i>Nam Trang 54</i>	ghép
		<i>Bài 21: Pháp luật Nước CHXHCN Việt Nam Trang 57</i>	
04	Âm nhạc và Mỹ thuật	<i>Tiết 6: Bài hát Hồ kéo pháo Trang 16</i>	Đưa một số hình ảnh minh họa
		<i>Tiết 21: Bài hát Biết ơn Võ Thị Sáu Trang 43</i>	

Lớp 9

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
01	Ngữ văn T1	<i>Bài 1: Phong cách Hồ Chí Minh Trang 5</i>	Giới thiệu một số hình ảnh về Chủ tịch Hồ Chí Minh
		<i>Bài 2: Đấu tranh cho một thế giới hòa bình Trang 17</i>	Lấy ví dụ về mức độ tàn phá của chiến tranh, của bom nguyên tử
		<i>Bài 5: Trích đoạn Hoàng Lê nhất thống chí Trang 64</i>	Hình ảnh bộ đội kéo pháo, dân công chở lương thực trong chiến dịch Điện Biên Phủ
		<i>Bài 10: Bài thơ Đồng chí ; Tiểu đội xe không kính Trang 131</i>	Nêu những khó khăn vất vả và sáng tạo của bộ đội, công an và thanh niên xung phong trong chiến tranh
	Ngữ Văn T2	<i>Bài 23: Viếng Lăng Bác Trang 58</i>	Tình cảm của nhân dân ta và bè bạn khắp năm châu dành cho Chủ tịch Hồ Chí Minh
		<i>Bài 28: Những ngôi sao xa xôi Trang 113</i>	Những tấm gương gan dạ, mưu trí, sáng tạo của thanh niên xung phong trong kháng chiến
02	Địa lí	<i>Bài 14: Giao thông vận</i>	Ví dụ về giao thông vận tải và

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
		<i>tải và bưu chính viễn thông</i> <i>Trang 50</i>	bưu chính viễn thông gắn với quốc phòng và an ninh
		Bài 38: <i>Phát triển tổng hợp kinh tế và bảo vệ tài nguyên môi trường biển - đảo</i> <i>Trang 135</i>	Ví dụ để chứng minh phát triển kinh tế biển phải gắn với nhiệm vụ quốc phòng và an ninh biển
		Bài 39 (Tiếp theo): <i>Phát triển tổng hợp kinh tế và bảo vệ tài nguyên môi trường biển - đảo</i> <i>Trang 140</i>	
		Bài 40: <i>Đánh giá tiềm năng kinh tế của các đảo ven bờ và tìm hiểu về ngành công nghiệp dầu khí</i> <i>Trang 144</i>	
03	Giáo dục công dân	Bài 3: <i>Dân chủ và kỷ luật</i> <i>Trang 9</i>	Ví dụ để chứng minh dân chủ phải có kỷ luật trong điều kiện xã hội hiện nay
		Bài 4: <i>Bảo vệ hòa bình</i> <i>Trang 12</i>	Ví dụ chứng minh có môi trường hòa bình mới phát triển kinh tế để xây dựng và bảo vệ Tổ quốc
		Bài 7: <i>Kế thừa và phát huy truyền thống tốt đẹp của dân tộc</i> <i>Trang 23</i>	Những tấm gương về truyền thống yêu nước qua các thời kỳ chiến đấu và bảo vệ Tổ quốc
		Bài 10: <i>Lí tưởng sống của thanh niên</i> <i>Trang 34</i>	Kể chuyện về những tấm gương các anh hùng liệt sĩ đã cống hiến cả cuộc đời mình cho cách mạng
		Bài 15: <i>Vi phạm pháp luật và trách nhiệm pháp lý của công dân</i> <i>Trang 52</i>	Lấy các ví dụ chứng minh khi công dân vi phạm thì chịu trách nhiệm như thế nào

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
		Bài 16: <i>Quyền tham gia quản lý nhà nước, quản lý xã hội của công dân</i> Trang 57	Lấy các ví dụ về dân chủ của công dân trong đó có học sinh
		Bài 17: <i>Nghĩa vụ bảo vệ Tổ quốc</i> Trang 61	Trách nhiệm và nghĩa vụ của học sinh trong sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc
		Bài 18: <i>Sống và làm việc theo pháp luật</i> Trang 66	Lấy ví dụ để khẳng định mọi công dân và học sinh đều phải tuân thủ theo Hiến pháp và pháp luật
04	Âm nhạc và Mỹ thuật	Phần Phụ lục: <i>Một số bài hát có thể bổ sung, thay thế hoặc dùng cho ngoại khóa</i> Trang 45	Ôn tập một số bài hát đã học: “Vì nhân dân quên mình”, “Bác vẫn cùng chúng cháu hành quân”, “Hát mãi khúc quân hành”, “Giải phóng Điện Biên” và một số bài hát về truyền thống công an như: “Chúng ta là chiến sĩ Công an”, “Bài ca người Công an”...

Điều 5. Tổ chức thực hiện

1. Trên cơ sở mục tiêu và nội dung bài học, giáo viên cấp tiểu học lồng ghép nội dung giáo dục quốc phòng và an ninh một cách truyền cảm, ngắn gọn, dễ nhớ, dễ hiểu, tự nhiên, hợp lý, phù hợp với đặc điểm và trình độ học sinh; tránh tản mạn, ảnh hưởng đến nội dung bài học; trong từng bài giảng, chú trọng kết hợp các hình ảnh minh họa; tổ chức cho học sinh tham quan bảo tàng, nhà truyền thống, các đơn vị lực lượng vũ trang nhân dân, nghĩa trang liệt sỹ, khu di tích lịch sử cách mạng, nghe nhân chứng lịch sử kể chuyện và các hoạt động văn hóa, văn nghệ, chơi các trò chơi dân gian.

2. Trên cơ sở mục tiêu và nội dung bài học, kinh nghiệm thực tế, giáo viên cấp trung học cơ sở lồng ghép nội dung giáo dục quốc phòng và an ninh vào bài giảng, tập trung vào các kiến thức nâng cao kỹ năng sống thông qua hình ảnh lịch sử, các hiện vật mang tính giáo dục, tham quan bảo tàng, nhà truyền thống, các đơn vị lực lượng vũ trang nhân dân, tổ chức hội thi, hội thao tìm hiểu kiến thức quốc

phòng và an ninh. Phương pháp giảng dạy truyền cảm, ngắn gọn, xúc tích phát huy được tính sáng tạo và kỹ năng sống của học sinh.

Điều 6. Hiệu lực và trách nhiệm thi hành

1. Thông tư này có hiệu lực thi hành kể từ ngày **01** tháng **3** năm 2017.

2. Chánh Văn phòng, Vụ trưởng Vụ Giáo dục Quốc phòng, Vụ trưởng Vụ Giáo dục Tiểu học, Vụ trưởng Vụ Giáo dục Trung học, thủ trưởng các đơn vị liên quan thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo; giám đốc các sở giáo dục và đào tạo; hiệu trưởng các trường tiểu học, trung học cơ sở, trường phổ thông có nhiều cấp học chịu trách nhiệm thi hành Thông tư này.

Nơi nhận:

- Ban Tuyên giáo Trung ương;
- Văn phòng Quốc hội;
- Văn phòng Chính phủ;
- Văn phòng Hội đồng quốc gia giáo dục và PTNL;
- Hội đồng GDQPAN Trung ương;
- Cục Kiểm tra VBQPPL (Bộ Tư pháp);
- UBND Tỉnh, thành phố trực thuộc TW;
- Công báo;
- Như Điều 3;
- Website Chính phủ;
- Website Bộ GDĐT;
- Lưu: VT, Vụ GDQP, Vụ PC.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Bùi Văn Ga